

www.manas.edu.kg

КЫРГЫЗ-ТҮРК "МАНАС" УНИВЕРСИТЕТИ
факультети
Театралдык искусство бөлүмү
Курстун программасы

Курстун коду	Курстун аты (Кыргызча)	Курстун аты (Түркчө)	Семестр	Апталык саат	Кредит	ЕКТС
ТҮҮ-210	КЫРГЫЗ АДАБИЯТЫ	KIRGIZ EDEBİYATI	4	2 + 0	2	2

Курстун деңгээли	Бакалавр
Курстун түрү	Талаптуу
Курстун мугалими	Ага окутуучу Чынар ЖЫЛКЫЧИЕВА
Курстун тили	Кыргызча
Жардамчылар	Видео, проектор
Аудитория	426
Курстун максаты	XX кылым - кыргыз элинин совет доорундагы жаңы жазма адабиятынын жаралуу кылымы. Бул сабакта Октябрь социалисттик революциясынын чечүүчү мааниге ээ болгондугу, жаңы кыргыз маданиятынын жаралышынын татаал жагдайлары окутулат. Профессионалдуу жазма адабияттын жанрларынын жаралуу, калыптануу, өнүгүү жолу жана фольклордук традиция менен башка элдердин адабий тажрыйбаларынын тийгизген таасири жөнүндө айтылат

Колдонулуучу адабияттар

	Колдонулуучу адабияттар	Адабияттын түрү
1	1. Манас” эпосунун тексттери: 1. Манас. Семетей. Сейтек (Курама вариант), Фр., 1958 – 61; 2. Манас (Сагымбай Орозбаковдун варианты боюнча), Фр., 1978; 3. Манас (Саякбай Каралаевдин варианты боюнча), Фр., 1984; 4. Ашым Жакыпбек. Теңири Манас, Б., 1995;	Китеп
2	5. Манас. Семетей. Сейтек (Түзгөндөр Садыков Ж., Садыков К., Кыдырбаева Р), Б., 1999; 6. Манас (Түзгөн Б. Жакиев), Б., 2007; М. Байжиев. Сказание о Манасе, Б., 2008; Манас Семетей, Сейтек дастаны, Б., 2011.	Китеп
3	2. Кыргыз элинин оозеки чыгармачылык тарыхынын очерки, Фр., 1973	Китеп
4	3. Абрамзон С.М. Киргизы и их этногенетические и историко-культурные связи. Л., 1972.	Китеп
5	4. Айтматов Ч. Байыркы кыргыз рухунун туу чокусу. Китепте: Манас, 1-том, Ф., 1978.	Китеп
6	5. Айтматов Ч. Каралаев жөнүндө ой жүгүртүү. “Кыргызстан маданияты”, 1974, 19-декабрь	Макала
7	6. Бакчиев Т. Введение в Манасоведение. Б., 2008.	Китеп
8	7. Киргизский героический эпос “Манас”: Сб. статей. М., 1961.	Макала
9	8. Кыдырбаева Р.З. Эпос “Манас”: Генезис. Поэтика. Сказительство. Б., 1996.	Китеп
10	9. “Манас” - героический эпос киргизского народа: Сб. статей. Ф., 1968.	Китеп
11	10. “Манас”: Энциклопедия. 1-2-томдор. Б., 1995	Китеп
12	11. Молдобаев И.Б. Эпос “Манас” как источник изучения духовной культуры киргизского народа. Ф., 1989	Китеп
13	12. Мусаев С. Манас: Научно-популярный очерк. Б., 1991	Китеп
14	13. Энциклопедический феномен эпоса “Манас”: Сборник статей. Б., 1995. (Ч.Валиханов, В.Радлов, К.Рахматуллин, М.Ауэзов, А.Н.Бернштам, Б.М.Юнусалиев, А.Салиевдердин эмгектери).	Макала
15	14. Болджурова И. С., Шерстюк И. А. Краткая история манасоведения, Б., 1998	Китеп
16	15. Судьба эпоса “Манас” после Октября, Б., 1995	Китеп
17	16. Байджиев М. В битве за истину, Б., 2001.	Китеп

Жетишилчү жыйынтыктар

1	Студенттер семестр аягында эпосту өз алдынча түшүнүүгө, талдоого үйрөнөт. Алардын эпикалык чыгармаларга болгон көркөм-эстетикалык түшүнүгү кандайдыр бир деңгээлге көтөрүлөт. Бул келечектеги кайсыл гана адистиктеги интеллегенция үчүн болбосун эң маанилүү маселе болуп эсептелет.

Курстун планы

Апта	Темасы
1. Апта	XX кылымдын башындагы кыргыз адабияты. Жазма адабияттын фольклордук традиция менен байланышы жана алгачкы мезгилдеги кыргыз адабиятына башка элдердин адабий тажрыйбаларынын тийгизген таасири.
2. Апта	Кыргыз профессионал жазма прозанын жаралышы. XX кылымдын 20-30-жылдары. С.Карачев, К.Тыныстанов, К.Баялинов, А.Томбаевдин ангемелери.
3. Апта	Алгачкы кыргыз романдары: М.Элебаев "Узак жол", Т.Сыдыкбеков "Кең суу", К.Жантөшев "Каныбек".
4. Апта	Кыргыз прозасы 40-50-жылдарда. А.Токомбаев, Н.Байтемиров "Акыркы ок", Т.Сыдыкбеков "Биздин замандын кишилери".
5. Апта	Кыргыз профессионал поэзиясы (жаралышы, өнүгүшү). А.Токомбаев, Ж.Бөкөнбаев, Ж.Турусбеков, М.Токобаев, К.Тыныстанов ж.б.)
6. Апта	30-40-жылдардагы кыргыз поэзиясынын өнүгүшү, калыптанышы. Согуш темасынын кыргыз поэзиясында чагылдырылыш. А.Осмоновдун поэзиясы.
7. Апта	Кыргыз профессионал поэмалар. Темасы, идеясы, көркөм образдары. А.Токомбаев "Өз көзүм менен", Ж.Бөкөнбаев "Чептен эрдин күчү бек", Ж.Турусбеков "Энем", ж.б.
8. Апта	Ара сынак
9. Апта	Кыргыз профессионал драматургиясынын пайда болушу, өнүгүшү. К.Жантөшев "Карач", М.Токобаев "Кайгылуу Какей", Ж.Бөкөнбаев "Алтын кыз", Ж.Турусбеков "Ажал ордунда". Кыргыз либреттолору.
10. Апта	К.Баялиновдун "Ажар" повести. Чыгарманын темасы, идеясы, көркөм образдары. "Ажар" повестинин кыргыз прозасындагы орду. (Семинар)
11. Апта	М.Элебаевдин "Узак жол" автобиографиялык романы. Чыгарманын сюжеттик-композициялык түзүлүшү, көркөм образдары. (Семинар)
12. Апта	Т.Сыдыкбековдун «Биздин замандын кишилери» романы. Согуш учурундагы тылдагы турмуштун көркөм чагылдырылыш. (Семинар)
13. Апта	А.Осмоновдун поэзиясы. Акындын поэзиясынын өзгөчөлүктөрү. Ата-Мекен, пейзаждык лирикалары. Поэмалары. (Семинар)
14. Апта	К.Тыныстановдун поэзиясы. Идеалдык көркөмүк өзгөчөлүгү. "Жаныл Мырза" поэмасына адабий анализ. (Семинар)
15. Апта	Алгачкы кыргыз комедиясы. Р.Шүкүрбековдун "Жапалак Жатпасов» комедиясы. (Семинар)
16. Апта	Финал сынагы

Баалоо

Баалоо каражаты	Саны (даана)	Үлүшү (%)	Жалпы үлүшү
Арасынак	1	40	40
Финал сынагы	1	60	60